

POPULAČNÍ STÁRNUTÍ A SOCIOEKONOMICKÝ VÝVOJ VE SVĚTĚ PO ROCE 1950

Olga Sivková, PřF UK

XLII. konference České demografické společnosti, PřF UK, 25. 5. 2012

Populační stárnutí

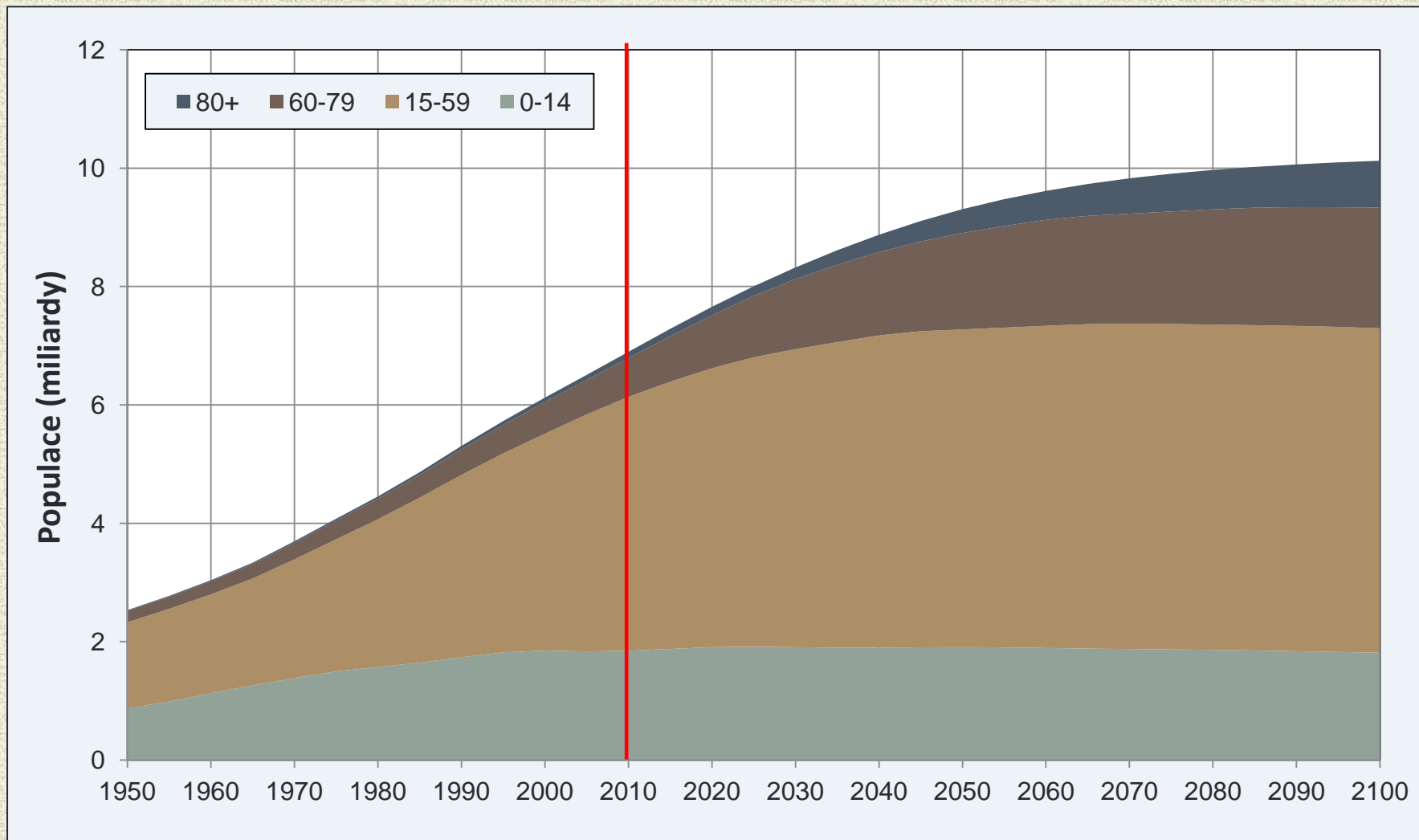
- **Proces, kdy dochází k nárůstu zastoupení vyšších věkových skupin v dané populaci**
- **Měření:**
 - 60+/populace
 - 80+/populace
 - Průměrný věk
 - Mediánový věk
 - Ukazatelé závislosti
- **Determinováno vývojem plodnosti, úmrtnosti a migrací**
- **Fenomén 20. století**
 - Týká se všech zemí
 - Odlišnosti v úrovni a rychlosti

Podíl populace 65+ ve stabilní populaci, %

	Naděje dožití (v letech)					
Hrubá míra reprodukce	30	40	50	60	70	80
4	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	2,1
3	3,1	3,0	3,0	2,9	3,0	3,6
2	5,8	5,9	5,9	5,9	6,1	7,5
1	14,5	14,9	15,5	15,7	16,5	20,2
0,8	17,8	18,9	19,7	20,1	21,2	25,9

Zdroj: Coale a Demeny, 1983

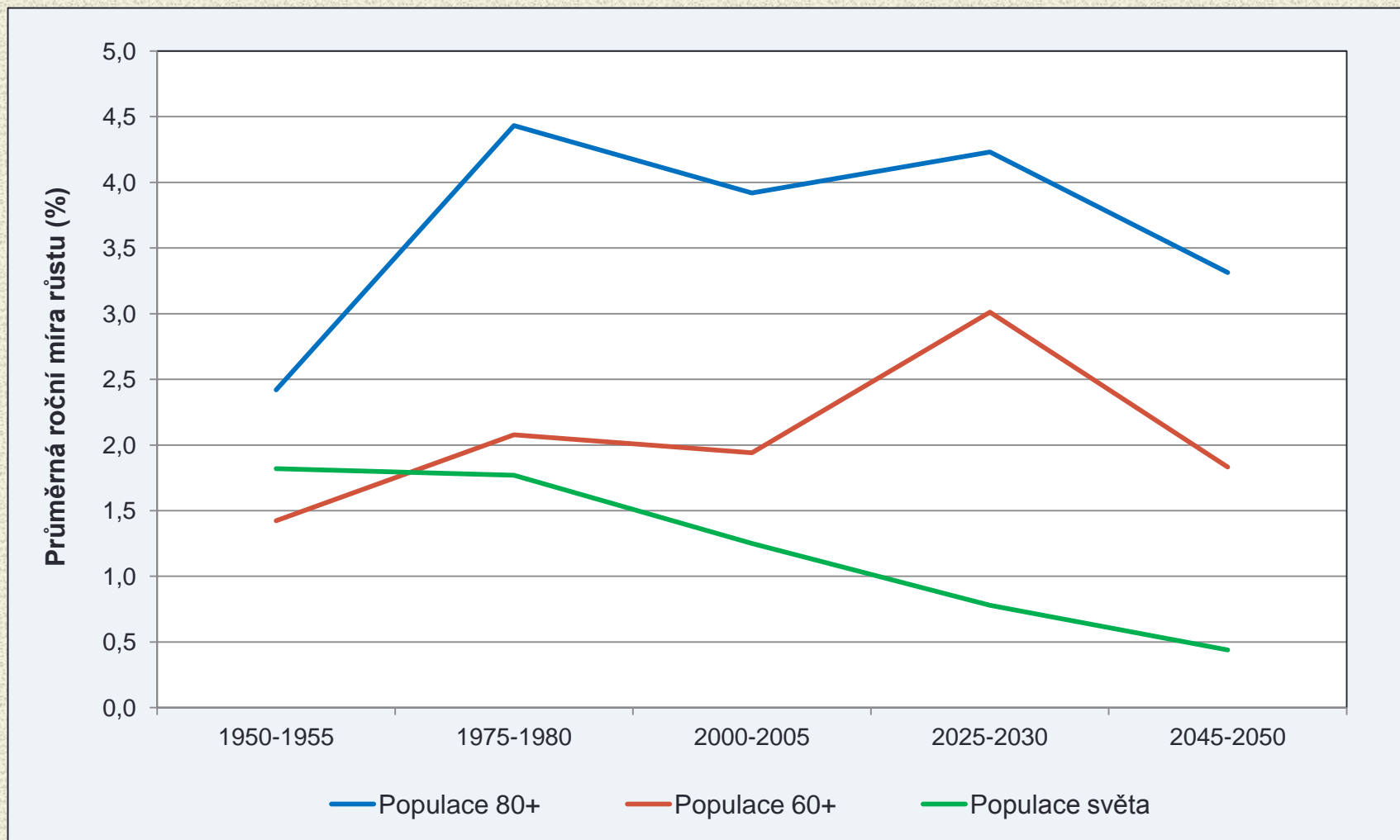
Populace světa dle věkových skupin*, 1950-2100

* Střední varianta projekce OSN

Zdroj: World population prospect: Revision 2010

Průměrná roční míra růstu, 1950-2050, %

Zdroj: *World population prospect: Revision 2010*

Země s nejvyšším zastoupením populace 60+

	1950		2010		2050	
1.	Francie	17 %	Japonsko	31 %	Japonsko	42 %
2.	Belgie	16 %	Itálie	27 %	Portugalsko	40 %
3.	Velká Británie	16 %	Německo	26 %	Bosna a Hercegovina	40 %
4.	Lotyšsko	16 %	Finsko	25 %	Kuba	39 %
5.	Rakousko	15 %	Švédsko	25 %	Korejská republika	39 %
6.	Irsko	15 %	Bulharsko	25 %	Itálie	38 %
7.	Gruzie	15 %	Řecko	25 %	Španělsko	38 %
8.	Estonsko	15 %	Portugalsko	24 %	Singapur	38 %
9.	Německo	15 %	Belgie	24 %	Německo	38 %
10.	Lucembursko	15 %	Chorvatsko	24 %	Švýcarsko	37 %

Poznámka: Střední varianta projekce OSN, pro země s více než 1 milionem obyvatel

Zdroj: *World population prospect: Revision 2010*

Země s největším nárůstem podílu populace 60+, 2010-2050, procentní body

		Nárůst (procentní body)	Podíl populace 60+, 2050
1.	Spojené Arabské Emiráty	35	36 %
2.	Bahrajn	29	32 %
3.	Írán	26	33 %
4.	Omán	25	29 %
5.	Singapur	24	38 %
6.	Korejská republika	23	39 %
7.	Vietnam	22	31 %
8.	Kuba	22	39 %
9.	Čína	22	34 %
10.	Bosna a Hercegovina	21	40 %

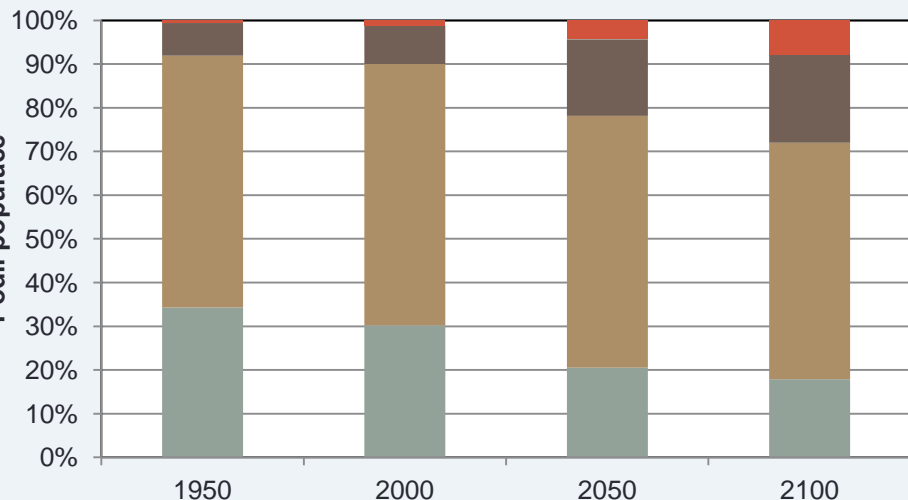
Poznámka: Střední varianta projekce OSN, pro země s více než 1 milionem obyvatel

Zdroj: *World population prospect: Revision 2010*

Změny ve věkové struktuře dle regionu

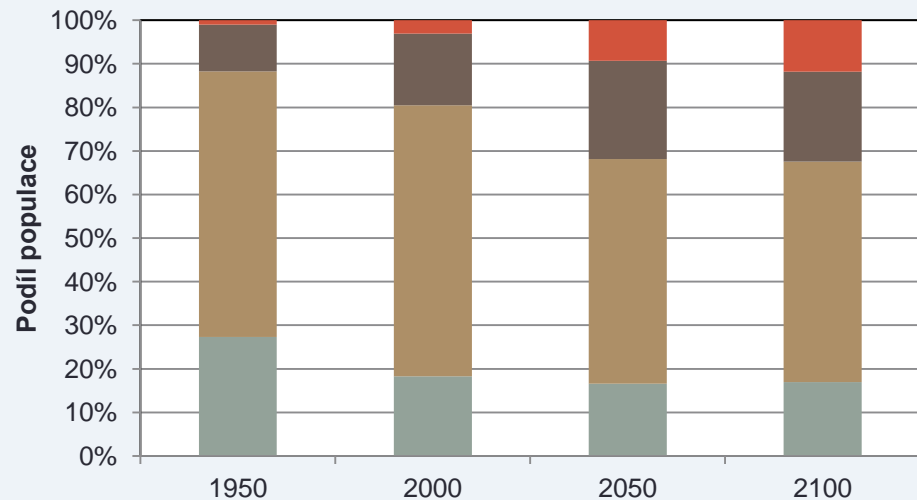
Svět

■ 80+ ■ 60-79 ■ 15-59 ■ 0-14

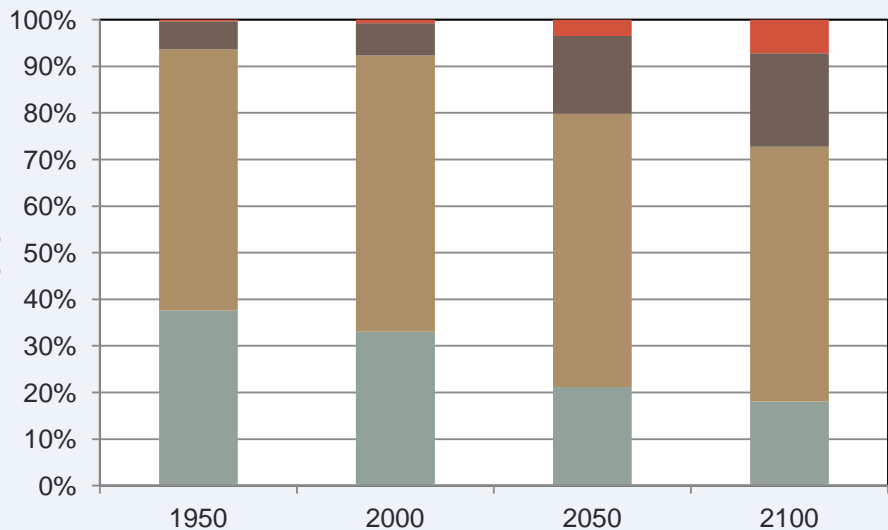
Vyspělé země

■ 80+ ■ 60-79 ■ 15-59 ■ 0-14

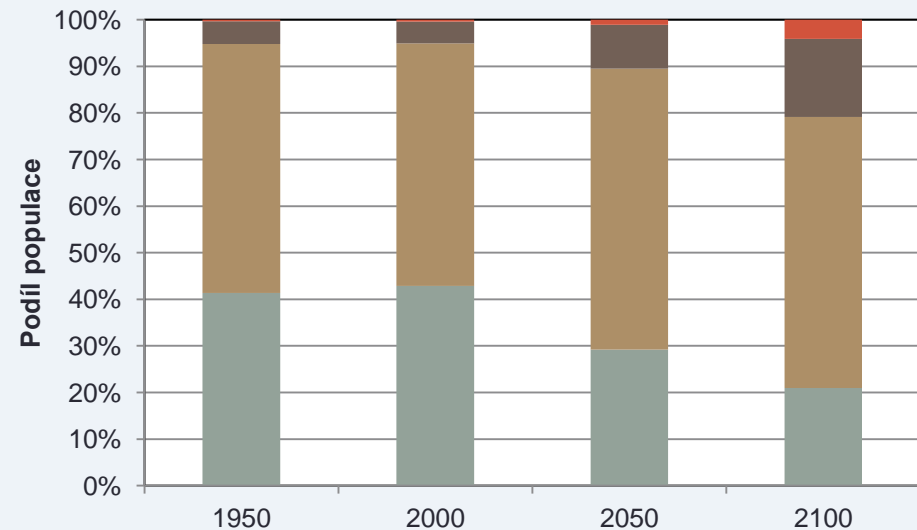
Rozvojové země

■ 80+ ■ 60-79 ■ 15-59 ■ 0-14

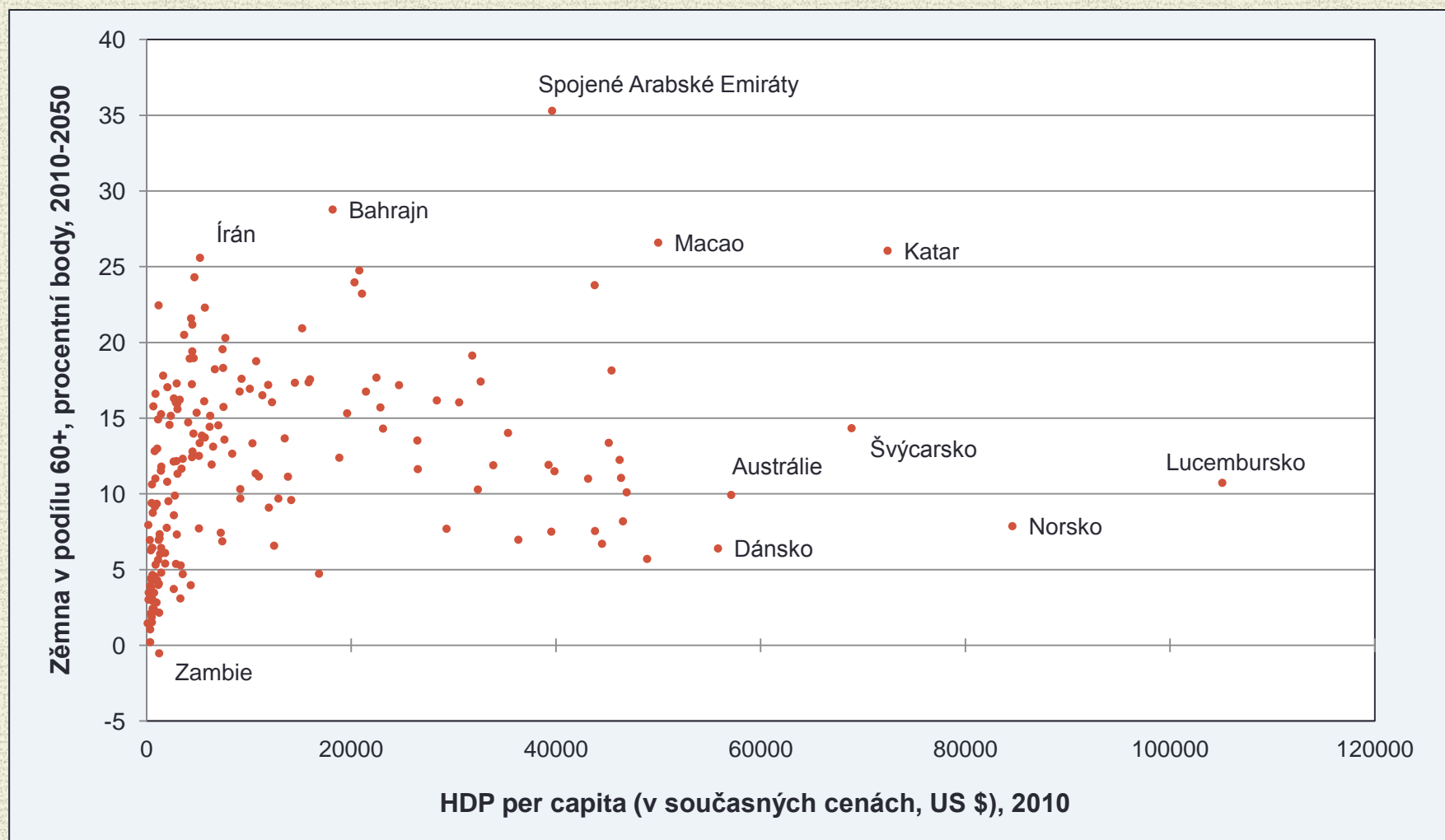

Nejméně rozvinuté země

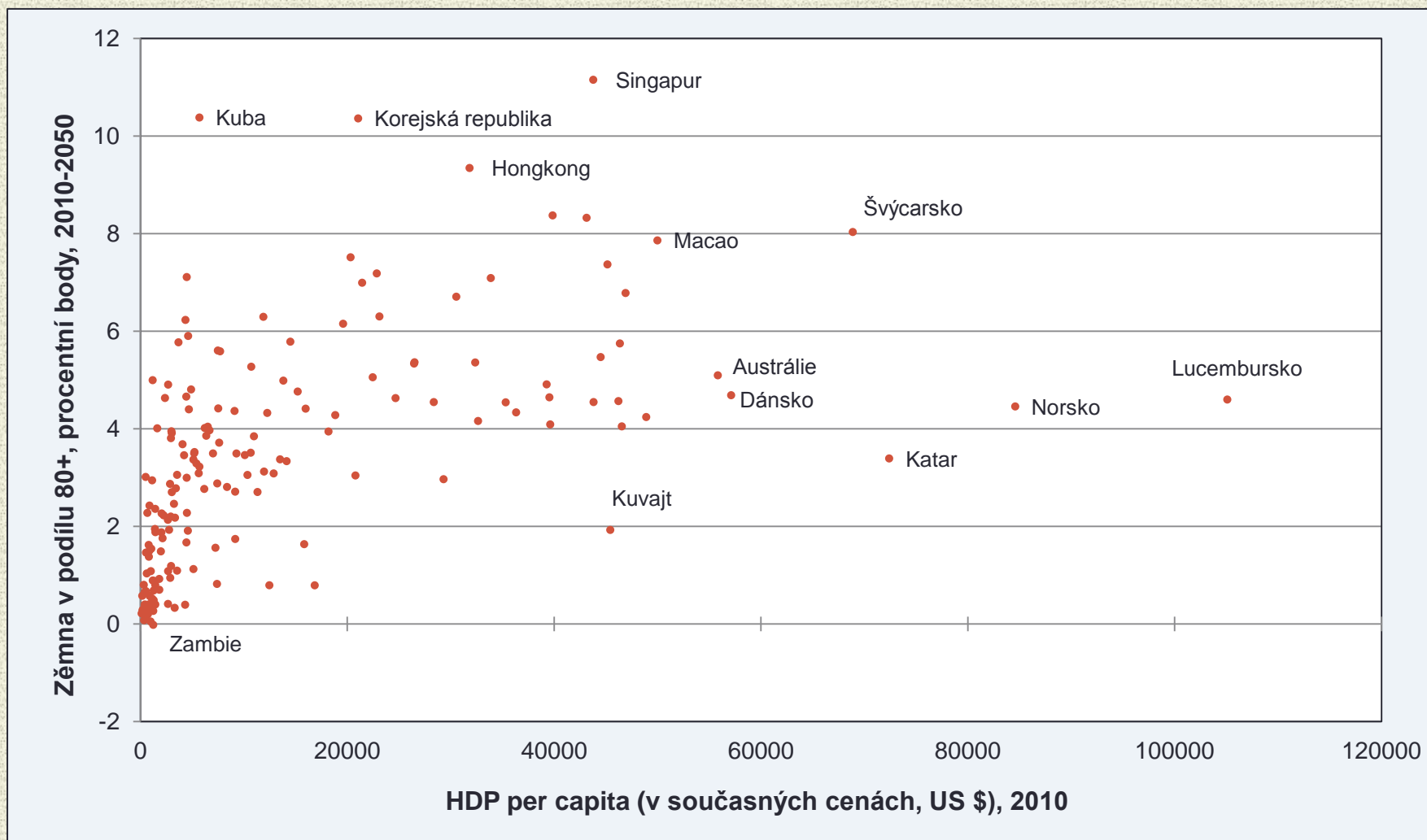
■ 80+ ■ 60-79 ■ 15-59 ■ 0-14

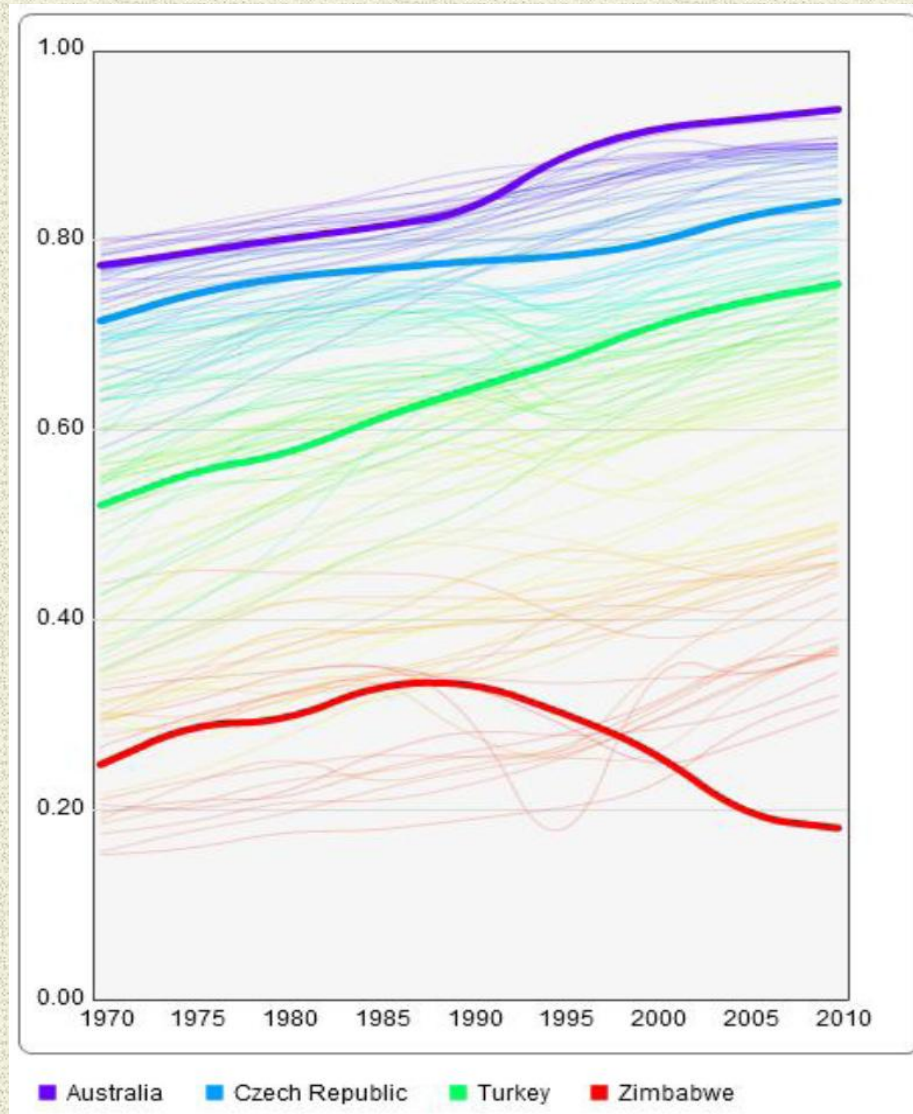
Změna v podílu věkové skupiny 60+ (2010-2050) vzhledem k HDP per capita (2010)

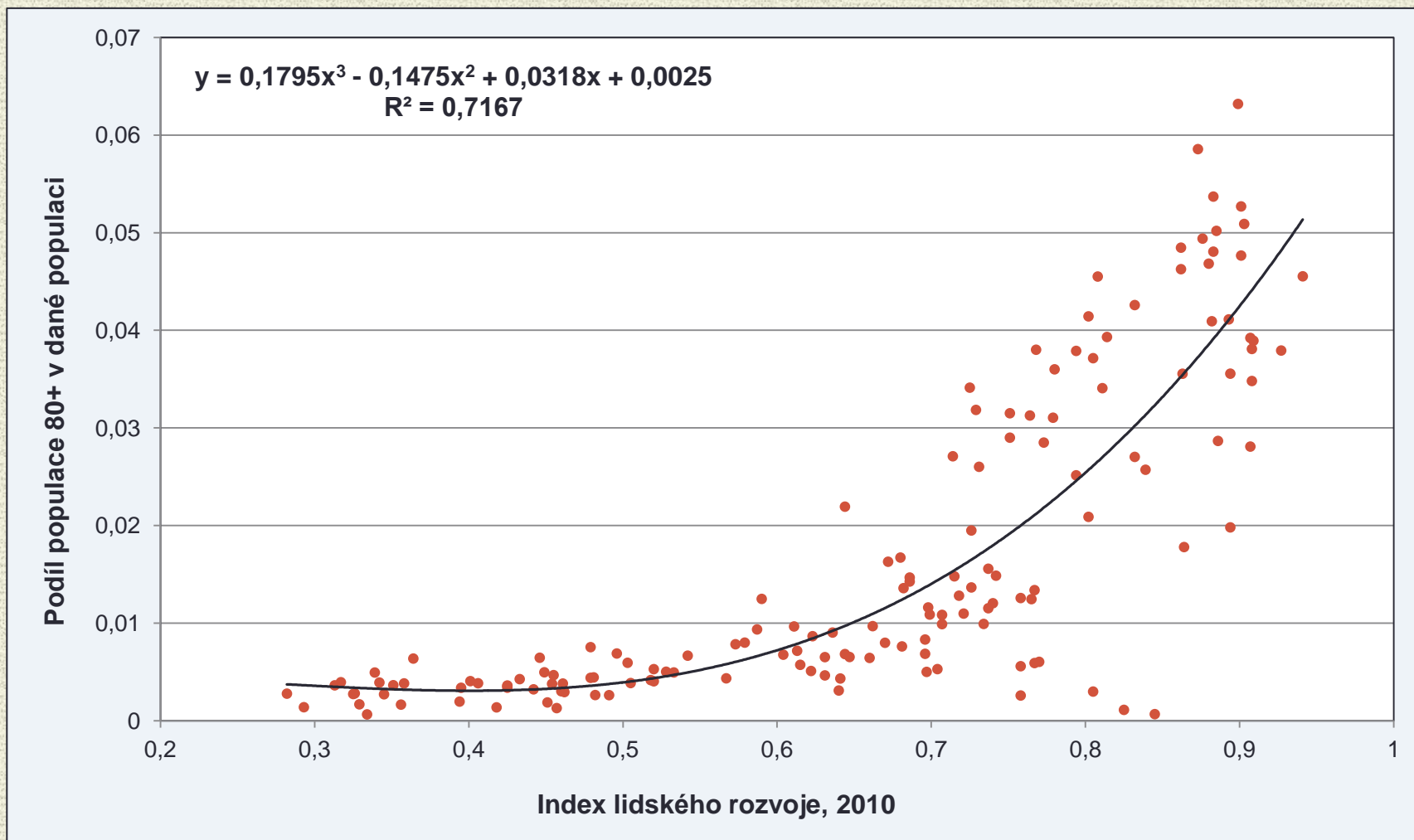
Změna v podílu věkové skupiny 80+ (2010-2050) vzhledem k HDP per capita (2010)

Index lidského rozvoje, 1970-2010

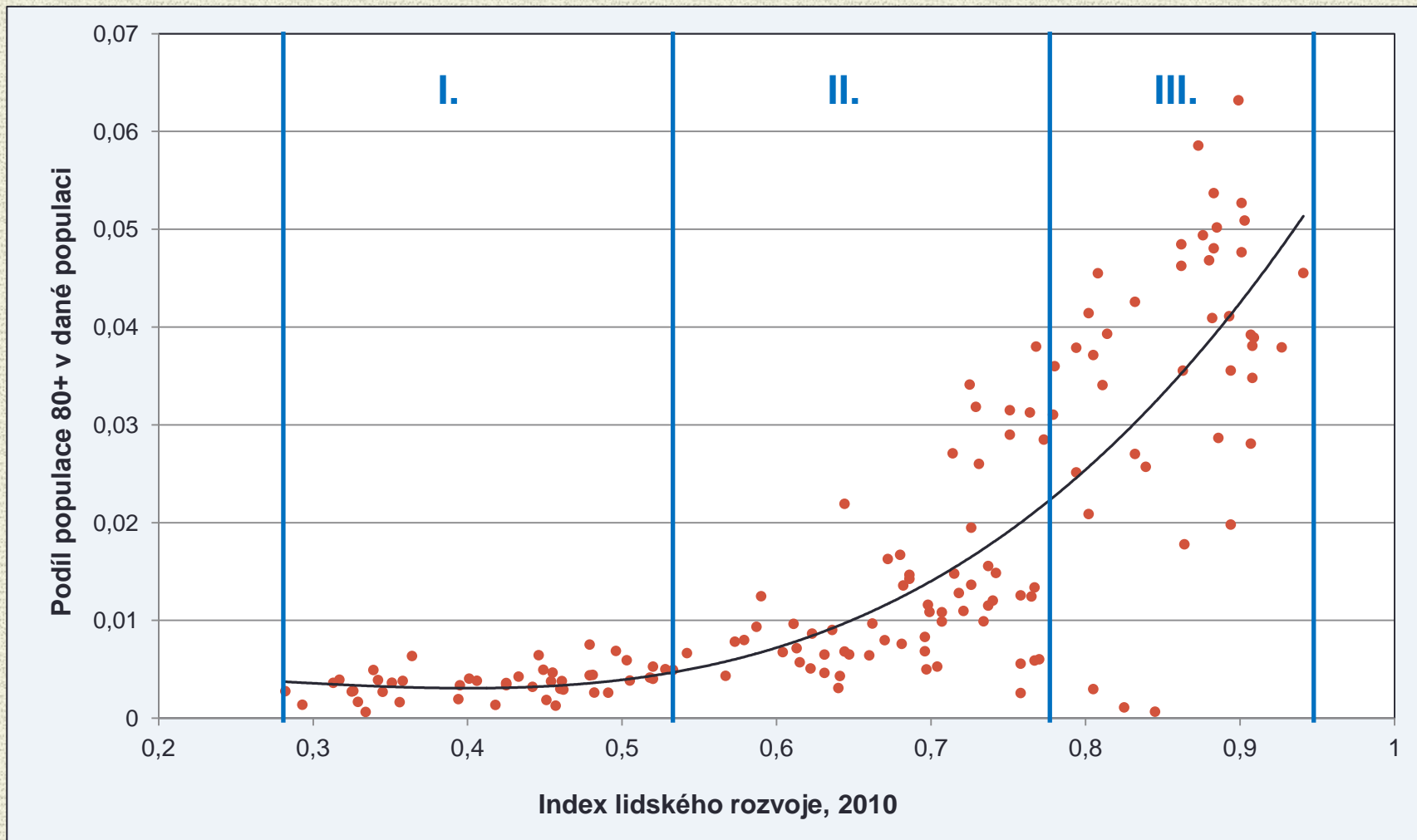

Podíl populace 80+ vzhledem k Indexu lidského rozvoje, 2010

Zdroj: World population prospect: Revision 2010, Human Development Reports

Podíl populace 80+ vzhledem k Indexu lidského rozvoje, 2010

Zdroj: World population prospect: Revision 2010, Human Development Reports

Podíl populace 80+ vzhledem k Indexu lidského rozvoje, 2010

	I.	II.	III.
Interval pro HDI*	$0,28 \leq \text{HDI} < 0,52$	$0,52 \leq \text{HDI} < 0,72$	$0,72 \leq \text{HDI} < 0,94$
Počet zemí	43	44	65
Průměrný podíl populace 80+	0,3 %	0,9 %	3 %
Směrodatná odchylka	0,0015	0,0048	0,0156
Korelace	0,37	0,47	0,61

* HDI = Index lidského rozvoje

Zdroj: *Vlastní výpočty*

Děkuji za pozornost!

Literatura a zdroje dat

- Bloom, D. E.; Canning, D., Fink, G. 2011. Implications of population ageing for economic growth, National Bureau of Economic Research, Working paper 16705.
- Coale, A.; Demeny, P. 1983. Regional model life tables and stable populations, 2 nd ed. New York: Academic press.
- Mo, L.; Légaré, J. 2004. Diversity and Convergence of Population Ageing: Evidence from China and Canada, Canadian Studies in Population, Vol.31, pp.109-133.
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2011). World Population Prospects: The 2010 Revision. Available online: <<http://esa.un.org/unpd/wpp/>>.
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division (2012). National Accounts Main Aggregates database. Available online: <<http://unstats.un.org/unsd/snaama/Introduction.asp> />.
- United Nations, International Human Development Indicators (2011). Available online: <<http://hdrstats.undp.org/en/tables/>>.